

Exam. Code : 214904

Subject Code : 5165

M.A. Music (Vocal) 4th Semester

**ESSAYS ON INDIAN MUSIC AND RESEARCH IN
MUSIC**

Paper–XIV

Time Allowed—2 Hours]

[Maximum Marks—75

Note :— There are **Eight** questions of equal marks. Candidates are required to attempt any **Four** questions.

1. Describe in detail about prior areas of Research in Music.
2. Detailed knowledge of types and scope of Research in Music.
3. Classify the pre-requirement of selection of the topic in research.
4. Write down the main contents of synopsis with suitable examples.
5. By giving the meaning and definition of Sufi Sangeet, throw light on Kawalli singing style in detail.
6. Describe how yoga is beneficial for Musician.
7. By giving some examples prove the relation of Physics with Music.
8. Describe the role of Psychology in making more interesting the learning of Music.

(Punjabi Version)

ਨੋਟ :- ਕੁੱਲ ਅੱਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਅੰਕ ਹਨ। ਪਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਕੋਈ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹਨ।

1. ਸੰਗੀਤਕ ਸ਼ੋਧ ਦੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ।
2. ਸੰਗੀਤਕ ਸ਼ੋਧ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਲਿਖੋ।
3. ਸ਼ੋਧ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਚੋਣ ਦੇ ਪੂਰਵ-ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ।
4. ਉਚਿਤ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ੋਧ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਲਿਖੋ।
5. ਸੂਫੀ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਅਰਥ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਵਾਲੀ ਗਾਇਨ ਸ਼ੈਲੀ ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਓ।
6. ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ ਕਿ ਸੰਗੀਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਯੋਗ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ ?
7. ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ, ਕੁੱਝ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ।
8. ਸੰਗੀਤ ਸਿਖਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਦਿਲਚਸਪ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ।

(Hindi Version)

ਨੋਟ :— ਆਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਅੰਕ ਹਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਨ੍ਹੀ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯਾਸ਼ ਕਰਨਾ ਆਵਸ਼ਯਕ ਹੈ।

1. ਸਾਂਗੀਤਿਕ ਸ਼ੋਧ ਦੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਮੇਂ ਵਿਸਤਾਰਪੂਰਕ ਜਾਨਕਾਰੀ ਦੇਂ।
2. ਸਾਂਗੀਤਿਕ ਸ਼ੋਧ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਰਾਂ ਏਵਂ ਸਮਭਾਵਨਾਓਂ ਕੇ ਵਿਸ਼ੇ ਮੇਂ ਸਵਿਸਤਾਰ ਲਿਖੋਂ।
3. ਸ਼ੋਧ ਕੇ ਵਿਸ਼ੇ ਚਯਨ ਪੂਰਵ-ਅਨਿਵਾਰਯਤਾਓਂ ਕੋ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋਂ।
4. ਉਚਿਤ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇਤੇ ਹੁਏ ਸ਼ੋਧ ਕੀ 'ਰੂਪ-ਰੇਖਾ' ਕੇ ਸਹਤਵਪੂਰਨ ਬਿੰਦੂ ਕੋ ਸਵਿਸਤਾਰ ਲਿਖੋਂ।
5. ਸੂਫੀ ਸਾਂਗੀਤ ਕਾ ਅਰਥ ਔਰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਕੋ ਦੇਤੇ ਹੁਏ "ਕਵਾਲੀ ਗਾਯਨਸ਼ੈਲੀ" ਪਰ ਸਵਿਸਤਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਡਾਲੋਂ।
6. ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋਂ ਕਿ ਸਾਂਗੀਤਕਾਰਾਂ ਕੇ ਲਿਏ ਯੋਗ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਲਾਭਕਾਰੀ ਹੈ ?
7. ਸਾਂਗੀਤ ਕਾ ਭੌਤਿਕ ਵਿਜ਼ਾਨ ਕੇ ਸਾਥ ਸਮਭੰਧ ਕੁਝ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇਤੇ ਹੁਏ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋਂ।
8. ਸਾਂਗੀਤ ਸੀਖਨੇ ਕੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਯਾ ਕੋ ਦਿਲਚਸਪ ਬਨਾਨੇ ਮੇਂ ਮਨੋਵਿਜ਼ਾਨ ਕੇ ਯੋਗਦਾਨ ਕੋ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋਂ।